

Til Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

2009/9487-1/IM

Trondheim 01.10.2009

Høring av forslag til Nasjonalt digitalt universitetsmuseum - NDU

Vi viser til deres brev datert 01.07.2009.

Generelle kommentarer

Artsdatabanken slutter seg til de visjoner og målsettinger som utvalget foreslår. Vår overordnede vurdering er at NDU vil være et nødvendig tiltak for å øke tilgjengeligheten av den forskningsbaserte kunnskapen og de data som universitetsmuseene forvalter. NDU vil være et sterkt og nødvendig bidrag til å få tilgang på objektene fra alle universitetsmuseene samtidig, gi mulighet for en felles formidling og derved ta ut en merverdi for samfunnet.

Rapporten fra utvalget konkretiserer også tiltakene og ressursbehovet i å åpne flaskehalsene for en effektiv dataflyt og formidling fra kunnskapskildene. De viktigste foreslåtte tiltakene er etter vårt syn oppretting av en sentral utviklings- og koordineringsenhet med styrking av kapasiteten og utvidelse av kompetanseområder, vesentlig styrking av universitetsmuseene og økte ressurser til digitalisering, kvalitetssikring og formidlingskapasitet.

Slik situasjonen er pr. i dag er det vår vurdering at det på kort sikt særlig må settes betydelige ressurser og gjennomføringskraft inn på å utvikle gode og effektive felles samlingsdatabaser for universitetsmuseene.

Mandatet

Det er Artsdatabankens vurdering at det foreslåtte mandatet til et NDU langt på vei svarer til de hovedutfordringer universitetsmuseene som kunnskapsforvalter står overfor i forhold til de krav og forventninger som samfunnet stiller.

Vår vurdering forutsetter at det legges til grunn at NDU skal være en felles virtuell overbygning mellom de natur- og kulturhistoriske samlinger ved universitetsmuseene.

Organisering og styringsform

Artsdatabanken er i tvil om at den styringsformen som foreslås på bakgrunn av mandatforslaget vil være den mest effektive og optimale organisering. Vi viser også til at St.meld. nr. 15 (2007-2008) "Tingenes tale. Universitetsmuseene" legger opp til at den økte satsingen på universitetsmuseene (bl.a. NDU) skal benyttes seg av eksisterende organer og strukturer. Artsdatabanken vil anbefale at dette legges til grunn i det videre arbeid med å etablere NDU.

Artsdatabanken ser behovet for styrking av styringsstrukturen for å øke effektivitet og samordning av arbeidet med infrastruktur og formidling ved universitetsmuseene. Det kan imidlertid være et unødig stort og kostbart skritt å bygge opp en ny institusjon iht. paragraf 1.4.4. i "Lov om universiteter og høyskoler" slik utvalget foreslår. En slik institusjon vil

Postadresse:
Artsdatabanken
Erling Skakkesgt.47
7491 Trondheim

Besøksadresse:
Artsdatabanken
Elvegata 17
Trondheim

www.artsdatabanken.no

Tlf: +47 73 59 22 16
Fax: +47 73 59 22 40

kunne få sterk grad av overlapping med eksisterende institusjoner, bl.a. universitetsmuseene og Artsdatabanken.

Artsdatabanken mener det bør vurderes om det kan være hensiktsmessig å skille NDU's arbeid med natur- og kulturhistorie i to hoveddeler (natur, kultur) og bygge videre på eksisterende institusjoner.

Artsdatabanken understreker at målsettingene om datatilgjengelighet og formidling innen naturhistorie i utvalgets rapport er klart overlappende med Artsdatabankens mandat og oppgaver. Vi vil også peke på de erfaringer som Artsdatabanken har gjennom vårt 5-årige virke der vi har samhandlet med universitetsmuseene. Gjennom de virkemidlene vi har hatt til rådighet med kontrakter om tjenestekjøp, økonomiske bidrag til kvalitetssikring av samlingsdata og tiltak for tilgjengelighet av disse har vi sammen med universitetsmuseene oppnådd gode resultater.

Samhandlingen med universitetsmuseene har bygget på forutsetningen om selvstendighet og formelt institusjonelt samarbeid. Et alternativ til å lage en ny 1.4.4-organisasjon er å vurdere hvordan de naturhistoriske museer, et styrket MUSIT og Artsdatabanken i samarbeid kan gjøres i stand til å bidra til å løse NDU sine tiltenkte oppgaver på naturfaglig side. I en slik løsning kan det tekniske driftsmiljøet i MUSIT videreføres og styrkes, mens styringen av utviklingsarbeid innen datatilgjengelighet og formidling fra universitetsmuseenes naturhistoriske avdelinger kunne legges til et samarbeidsforum mellom de naturhistoriske museer og Artsdatabanken.

Hvis Artsdatabanken kan bli en aktør i NDU vil dette også kunne gi betydelige gevinster knyttet til myndighetenes satsing på utvikling av kompetanse og innhenting av ny kunnskap om artsmangfoldet i Norge (Artsprosjektet). Her er det etter vår mening svært viktig å etablere konkrete samarbeidsrelasjoner mellom Miljøverndepartementet og Kunnskapsdepartementet som kan medvirke til at universitetsmuseene med sin kompetanse og sine samlinger kan bli viktige aktører. Artsdatabanken er ansvarlig for gjennomføring av Artsprosjektet.

Digitalisering

Dette arbeidet må fortsatt foregå ved universitetsmuseene, men det kreves en samordning for å arbeide systematisk og samtidig med de samme objekttypene i universitetsmuseene. Det er i dag meget store gap både innen og mellom universitetsmuseene når det gjelder digitaliseringsprosent og kvalitet på de ulike samlingene innen naturhistorie. For å innhente etterslepet vil økonomiske tilskudd styrt mot sentrale samlingstyper, kombinert med gode tekniske løsninger for datalagring, være helt nødvendige virkemidler for å oppnå fullstendighet, samtidighet, volum og kvalitet i digitaliseringsarbeidet.

Vi ønsker dere lykke til med det videre arbeid knyttet til NDU!

Med hilsen

Ivar Myklebust

Direktør

Lisbeth Gederaas

Seniorrådgiver